

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST.

Nr. 98938.

DIENSTGEHEIM

WEEKOVERZICHT

No. 50/1950

Verzonden aan:

Z.E. de Minister-President.
Z.E. de Minister v. Binnenlandse Zaken.
Z.E. de Minister v. Justitie.
Z.E. de Minister v. Onderwijs, Kunsten
en Wetenschappen, t.a.v. Mr. Schölvink.
De Heer Hoofd G 2b v.d. Generale Staf. Verzonden op:
De Heer Hoofd M.I.D., Marinestaf.

Alle Politieverbindingen.

21 December 1950

DIENSTGEHEIM

W.O. 50/1950, blz. 1.

GROEP I.

COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers	
Zutphen	6/11	80/150	gelaten	H. Gortzak	Waarheid-Film- tournee, Herd. October-rev.
Sapper- meer Gem. Hooge- zand/Sapper- meer	9/11	70/350	rustig	verm. H. Haken	Waarheid-Film- tournee
Nieuw-Weer- dinge Gem. Emmen	21/11	37/250	rustig	W. Kremer	Waarheid-Film- tournee
Amsterdam	23/11	29/50	aand.	C. Smit	Openb. cursus- verg.: Commu- nisme en Democ- ratie
Leiden	24/11	180/400	rustig	G. G. Geel- hoed	Openb. verg. t.g.v. "Maand v.d. Pers" m.c. filmvert., mmv. pianist en zaa- ger
Schoon- oord Gem. Sleen	24/11	48/--	rustig enig appl.	W. Kremer	Waarheid-Film- tournee
Stadska- naal Gem. Wildervank	25/11	6/--	--	--	Herd. Oct. Rev. door geringe op- komst afgelast

D I E N S T G E H E I M

W.O. 50/1950, blz. 2,

Ams terdam	27/11	750/3000	vrij enth. veel appl.	A. Bakker H. Haken H. Gortzak	Protestmeeting (Kwestie Fins- terwolde)
Rotterdam	28/11	65/80	rustig	J. Geer- lig	Waarheid-Film- tournee

COLLECTIEF OVERZICHT .

ALGEMEEN.

In het kader van het 5e Waarheid-filmtournee vonden vertoningen plaats van de Russische film "Het Leven in de Citadel" en van de Hongaarse film "Kameraad Szabo".

Aan de filmavond in Zutphen werd de herdenking van de Russische October-revolutie verbonden. De zaal was hier versierd met rode vlaggen en met de portretten van LENIN, STALIN en S. de GROOT, terwijl de volgende leuzen waren opgehangen "De Waarheid, volksdagblad voor werkend Nederland" en "Vrede-woningen, geen huurverhoging".

In Leiden was de zaal versierd met de leuze "Dagblad De Waarheid; een wapen in de hand van de werkende bevolking".

In de Diamantbeurs te Amsterdam waren behalve een 16-tal rode vlaggen de leuzen "Verdedig de democratie", "Verdedig de grondwettelijke rechten", "Alles voor de Eenheid", "Alles voor de Vrede" en "23 November-23 December 1950, Maand van de Pers" aangebracht, terwijl achter de bestuurstaafel een nationale en een rode vlag waren opgehangen met daarboven het opschrift "Handen af van Finsterwolde".

Op nagenoeg alle bijeenkomsten werd de gebruikelijke propaganda gemaakt voor het dagblad "De Waarheid", het gezinsweekblad "Uilenspiegel" en het blad "Jeugd". Opgewekt werd in te tekenen op de 4e obligatielening en de collecte te gedenken, die op verschillende plaatsen werd gehouden.

In Rotterdam werd medegedeeld, dat er een brief van het gemeentebestuur was binnengekomen, waarin wordt medegedeeld, dat in het vervolg voor het houden van vergaderingen niet meer beschikt kan worden over gemeentelijke localiteiten.

In verband met de kwestie Finsterwolde en het vonnis van Piet van Staveren werden verscheidene moties aangenomen, die o.o.m. ter kennis van de regering zouden worden gebracht. De belangstelling was over het algemeen niet groot.

DIENSTGEHEIM

W.O. 50/1950, blz. 3.

OORLOGSVOORBEREIDING.

Algemeen werd het streven naar collectieve veiligheid van de Westerse landen bestempeld als oorlogsvoorbereiding. Het Amerikaanse kapitalisme stuurt aan op een oorlog tegen de Sovjet Unie en zijn bondgenoten, omdat dit zijn laatste redmiddel is, zo werd betoogd. Een paar honderd mensen, die aan een oorlog kunnen verdienen, zeggen dat er oorlog gevoerd moet worden om het gehate communisme, dat de vrede bedreigt, uit te roeien. Het communisme is echter niet uit te roeien, maar zal zelfs zegevieren, aldus G.G. ZEELHOD. Met Lenin zeggen wij: De tijd werkt voor ons.

TEGEN DE BEWAPENING VAN WEST-DUIZSLAND.

Op heftige wijze werd stelling genomen tegen de bewapening van West-Duitsland.

Wij, communisten strijden uit vaderlandsliefde tegen het herstel van een fascistisch leger in West-Duitsland en tegen een bewapeningswedloop. Wij zijn Rotterdam en Putten niet vergeten. Wij willen niet, dat een groot deel van het Nederlandse volk honger en gebrek lijdt. Noch de S.U., noch de democratische republieken bedreigen ons, zo zeide H.GORTZAK.

De arbeidersklasse heeft het in haar macht een catastrofe te voorkomen door de kapitalistische dictators duidelijk te maken, dat men geen herbewapening wenst. Millicenen Duitsers, protestanten en katholieken, sociaal-democraten en communisten willen de vrede en wensen geen wapens meer op te nemen op Amerikaans bevel.

Met het democratische Duitsland en het West-Duitsland van Ds. NIEMÖLLER willen wij, Nederlandse communisten samengaan om daardoor een 3e wereldoorlog te voorkomen.

DE KWESTIE FINSTERWOLDE.

Aan de hand van tal van voorbeelden werd het gemeentebestuur van Finsterwolde geprezen om de bij uitstek democratische opvatting van zijn taak. Betoogd werd, dat geen enkele grond aanwezig is om de voorgenomen maatregelen te rechtvaardigen.

Gewezen werd op de eigenaardigheid, dat deze maatregelen door Drees genomen worden op het moment, dat actie gevoerd wordt tegen de communisten in Italië, Frankrijk, België, Luxemburg en West-Duitsland. Naar aanleiding van een vraag hierover van de C.P.N. in de 2e Kamer werd door Drees geantwoord:

DIENSTGEHEIM

W.O. 50/1950, blz. 4.

Mijnheer de voorzitter, dit is geen toeval. Niet dat we overleg gepleegd hebben met Italië en Frankrijk, maar de communisten krijgen opdrachten en het is vanzelfsprekend, dat de democratieën zich daartegen verzetten. Dat er geen overleg gepleegd is, aldus H. Gortzak nemen we graag aan. Dit was ook niet nodig, omdat de opdracht van Washington kwam.

H. HAKEN zeide, dat hij 12 maal voor de rechtbank gedaagd is voor zijn beleid, maar evenzovele malen is vrijgesproken, omdat het recht aan zijn kant was. Wij staan niet achter oplichters, zoals de regering beweert. Bij de z.g. overbruggingsuitkering beweerde een controleur dat hij 17 gevallen van oplichting geconstateerd had. Toen wij hem vroegen, hoe hij daaraan kwam werd gezegd, dat hij in de boekhouding van de boeren geconstateerd had, dat de betrokken arbeiders gewerkt hadden en loon hadden ontvangen. Omdat wij weten, dat die boeren in verband met de belastingen in hun boeken knoeien is dit voor ons geen bewijs, aldus spreker. Fraude wordt er niet bij ons gepleegd, dat gebeurt wel door een gemeenteraadslid van de K.V.P., die f.10.000.- liet verdwijnen. Niet wij moeten weg, maar Drees en Teulings. Een regeringscommissaris zal dezelfde weg volgen als de rijkscommissaris uit de bezettingsjaren. De huidige burgemeester van Finsterwolde is nog 2 jaar als gemeente-secretaris aangebleven toen onze kameraden wegens illegaal werk al in een concentratiekamp zaten, zo werd gezegd.

Bij de laatste verkiezingen behaalde de C.P.N. in Finsterwolde ruim 1000 stemmen. Nu zijn er al door het protest-comité, waarin 5 familieleden o.w. een broer en een zuster van de burgemeester zitting hebben, 1400 handtekeningen verzameld. Laat men de gemeenteraad maar weg sturen en nieuwe verkiezingen uitschrijven, maar dat durven ze niet, aldus H. Gortzak, die besloot met een opwekking tot massaal verzet tegen het optreden van de regering. In Amsterdam werd meermalen in koor uitgeroepen: "Finsterwolde is rood, Finsterwolde blijft rood".

CRITIEK OP HET REGERINGSBELEID.

Betoogd werd, dat de zware belastingdruk een gevolg is van de oorlogsvoorbereiding, waaraan ook Nederland deelneemt. De bewapening kost 3 miljoen per dag. Het volk wordt uitgeplunderd om een oorlog te bekostigen. Geëist werd, dat de Nederlandse troepen uit Korea teruggenomen zouden worden.

Gezien het wetsontwerp van Minister Teulings over de uitbreiding van de bevoegdheden van het burgerlijk gezag biedt de ruim 100 jaar oude grondwet de reactie blijkbaar

D I E N S T G E H E I M

W.O. 50/1950, blz. 5.

nog niet voldoende mogelijkheden. Indien dit wetsvoorstel wordt aangenomen kan men niet alleen vergaderingen verbieden, maar kan men zelfs, zonder vorm van proces mensen opsluiten, zo werd gezegd.

CRITIEK OP POLITIEKE TEGENSTANDERS.

Men verwijt de communisten gebrek aan vaderlandsliefde en zegt, dat zij handelen in opdracht van een buitenlandse mogendheid, aldus H. Gortzak.

Spreker vroeg de mensen, die de communisten dit verwijten, wat zij in de laatste oorlog gedaan hebben.

J. de Kadt, zo zeide hij, stelde zich in 1939 in veiligheid, Vorrink miste op de pier te IJmuiden de boot naar Engeland. Hoeveel van deze lieden hebben niet gecollaboreerd met de Duitsers. Wij prijzen ons gelukkig, dat wij als partij met andere goede Nederlanders in het verzet gestaan hebben. Wij hebben ons land met onze lichamen verdedigd en hebben geen lesje in vaderlandsliefde nodig.

Het Hoofd van Steun Wettig Gezag in Amsterdam, zo werd gezegd, deed pogingen om met Vorrink naar Engeland te vluchten. Toen de bezetters in 1940 kwamen deed deze man het in zijn broek en hoeveel broeken zou deze man vol maken, wanneer er weer oorlog komt.

Voskuil en Koos, Evert Vermeer en de Kadt dringen op een Duitse herbewapening aan en scharen zich achter de fascistische generaals. De Duitsers zijn van hoog-militairistisch tot laag-pacifistisch gevallen, klaagt Voskuil in "Het Vrije Volk", zo werd gezegd.

MAAND VAN DE PERS.

Aan de bij gelegenheid van het 10-jarig bestaan van "De Waarheid" onder het motto "Maand van de Pers" ingezette campagne ruimde men veelal een belangrijke plaats in. Betoogd werd, dat in de burgerlijke bladen en door de radio dagelijks tegen het communisme geageerd wordt. De Waarheid is het sterkste wapen in onze handen. Door eigen kracht zijn we erin geslaagd om De Waarheid op eigen persen te drukken, aldus G.G. Geelhoed.

Wij hebben thans een goed weekblad als "Uilenspiegel" voor de ouderen en binnenkort zal het blad "Jeugd" in een nieuwe vorm als weekblad voor de jongeren verschijnen.

Opgewekt werd "De Waarheid" na lezing in de bus van een buurman te stoppen en proefadressen te verzamelen, waar de krant 2 of 3 weken gratis bezorgd kan worden.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 50/1950, blz. 6.

DE STRIJD VOOR DE VREDE.

Wederom werd betoogd, dat de Sovjet Unie steeds voor de vrede gepleit heeft en dat de vrede van 1945 te danken is aan de S.U. en de andere vredelievende staten. Mensen als Vorrink trachten dit te kleineren, maar de Franse socialist BONCOUR zei in 1948: Ik ben geen communistenvriend, doch het is duidelijk, dat de Russische legers de vrede hebben bevochten.

Rusland heeft de wereld inderdaad van het Fascisme verlost, zo werd gezegd.

Het sluiten van oorlogsbloks is niet bevordelijk voor de vrede. Wij moeten erop aandringen, dat Nederland er zich uit terugtrekt.

De oorlog zal echter niet komen als wij dit niet willen. Sinds 1939 is er heel wat veranderd in de wereld. Naast de oorlogszuchtigen, staan thans miljoenen vredeskrachten. In Amerika, het meest oorlogszuchtige land, tekenden miljoenen mensen de Oproep van Stockholm. De Vredeskrachten in de hele wereld moeten gebundeld worden. We kunnen de vrede behouden indien we elkaar weten te vinden. In Nederland vormen de sociaal-democraten en de communisten in de grote gemeenten de meerderheid en in de grote bedrijven hebben de E.V.C.-ers en de N.V.V.-ers eveneens de meerderheid. Daarom, zo werd gezegd, allen voor de eenheid, allen voor de vrede.

AMSTERDAM: OPENBARE SCHOLINGSCURSUS VAN DE C.P.N. op 23-11-'50.

Medegedeeld werd, dat L.J.HARMSSEN de inleiding zou gehouden hebben, maar dat deze verhinderd was. Chr.SMIT zette uiteen, dat de Sovjet Unie en de volksdemocratische landen een andere betekenis hechten aan het woord democratie dan de V.S. en de West-Europese landen. De in het Westen bestaande burgerlijke democratie is gebaseerd op het klasseverschil en voert daarom tot klassestrijd. De kapitalistische klasse geeft de arbeidersklasse slechts zoveel democratische vrijheden als haar goeddunkt. Het gevolg hiervan is, dat zónodig een fascistische staat gevormd wordt. Aan de hand van verschillende voorbeelden betoogde spreker, dat men ook in Nederland al hard op weg is naar de vorming van een fascistische staat. Het verschil zit hem in de toepassing van de democratie. De Nederlandse communisten stonden tijdens de bezetting vooraan in het verzet, omdat men van twee kwaden, de minst kwade koos. In de burgerlijke democratieën nemen de communisten niet op de eerste plaats aan

D I E N S T G E H E I M

V.O. 50/1950, blz. 7.

verkiezingen deel om op deze wijze de macht in handen te krijgen, maar om door middel van de bestaande organen rechten voor de arbeiders te verwerven en de verworven vrijheden te verdedigen. Spreker besloot met de opmerking, dat zolang de arbeidende massa niet aan de macht is, het voor haar nimmer mogelijk zal zijn te bepalen hoe de democratie toegepast zal worden.

Uit het karakter van een 9-tal gestelde vragen bleek, dat diverse personen ingelicht wensten te worden over de verschillende facetten van het leven in de S.U. en de volksdemocratische landen.

Op een vraag, hoe het met de kleine zelfstandigen in deze landen staat, antwoordde Smit, dat er b.v. in Polen nog een groot aantal kleine zelfstandigen zijn, die bij de overgang van de burgerlijke democratie naar de socialistische maatschappij voorlopig blijven bestaan. Doch daar het voor een kleine zelfstandige altijd moeilijk is zichzelf te bedruipen, komt men er venzelf toe, dat men gaat samenwerken en ontstaan de coöperaties.

G R O E P I I .

ALGEMEEN NEDERLANDS JEUGD VERBOND.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers
----------	-------	-----------------------	----------	----------

's-Gravenhage	3/12	150/400	--	A.v.d.Berg Feestavond
---------------	------	---------	----	-----------------------

Op deze avond werd een herhaling gegeven van het spel "Jeugd in Opmars". Voorts traden op een mandoline ensemble van A.N.J.V.-ers en een goochelaar.

Aad v.d.Berg hield een korte beschouwing over de oorlog in Korea. Hij stelde als eis, dat Nederland zou worden losgemaakt van het Atlantisch Pact.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 50/1950, blz. 8.

Gedurende de pauze werd een tombola gehouden met een "rad van avontuur".

Tot slot volgde een vlaggenparade, waarbij een aantal jongens en meisjes met rode vlaggen, voorafgegaan door trommelslagers, door de zaal naar het toneel marcheerde.

=====

G R O E P II .

=====

NEDERLANDSE VROUWEN BEWEGING.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
----------	-------	-----------------------	----------	-----------

Amsterdam	29/11 60/225		Matig enth.	W.V. Bandsma G.S.E.H. Althoff- Loubère A. Gelok-Walvius
-----------	--------------	--	-------------	--

In de zaal waren de volgende leuzen aangebracht: "Verbiedt de Atoombom", "Jeugd wil Vrede" en "Vrouwen aller landen verenigt U." Het spreekgestoelte was met de Nederlandse vlag omhangen. Bij de ingang werd gecolporteed met het blad "Vrede en Opbouw".

De Oud-Spanje-strijder Bandsma sprak over het Spanje van 1936 en de omstandigheden, welke tot de burgeroorlog leidden.

In de pauze werden handtekeningen verzameld onder een schrijven gericht aan de Franse regering, waarin stelling wordt genomen tegen plannen om de Spaanse vluchtelingen naar Afrika uit te wijzen.

Tevoren was over dit onderwerp door Althoff-Loubère een korte toespraak gehouden.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 50/1950, blz. 9.

Hierna was het woord aan Gelok-Walvius, die een verslag gaf van haar bezoek aan Moskou. Dit was vrijwel gelijkloidend aan die in vorige bijeenkomsten. Bij een bezoek aan een school, welke er volgens spreekster prachtig uitzag, moest zij onwillekeurig denken, dat dit een school voor meer gegoede kinderen was. Het bleek echter een school voor heel gewone kinderen.

Ter afwisseling werden door J.Schaller-Wintershoven en een onbekende man enige Spaanse dansen uitgevoerd.

Aangezien de opkomst beneden de verwachting gebleven was, werd aan de uitgang een collecte gehouden ter dekking van de zaalhuur.

=====

G R O E P I I .

=====

O.P.S.J.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
----------	-------	-----------------------	----------	-----------

's-Gravenhage	25/11 60/--	--	--	L.de Jong Openb.bij- G.J.v.Praag eenkomst
---------------	-------------	----	----	--

De Jong behandelde het onderwerp: "Geen studie in dienst van Oorlog".

Hij betoogde, dat het hoofdzaak is voor de studerende jeugd de strijd voor de vrede met kracht te ondersteunen.

In de pauze werd gecolporteed met "Studie en Strijd" en het "Urgentie Program" van de O.P.S.J.

Van Praag hield een propaganda-speechje. Hij beweerde

DIENSTGEHEIM

W.O. 50/1950, blz. 10.

o.m., dat de O.P.S.J. in de laatste twee jaar drie maal zo sterk geworden is en het aantal abonnementen op het blad "Studie en Strijd" verdubbeld.

De avond werd besloten met de vertoning van de Russische film "Wacht op mij".

=====

G R O E P II .

=====

VREDESACTIE.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
----------	-------	-----------------------	----------	-----------

Enschede	27/11	60/150	rustig	G.Alink-de Leeuw J.C.Klaassen
----------	-------	--------	--------	-------------------------------------

's-Graven- hage	29/11	100/250	---	P.J.M.v.Sta- veren-v-Demen J.Zondervan L.J.Touw P.J.v.Wijk	Verslagbij- eenkomst. Warschau-de- legatie
--------------------	-------	---------	-----	--	---

Alv
1950

Groningen	1/12	65/--	rustig	M.Bakker
-----------	------	-------	--------	----------

De te Enschede aangekondigde niet-gekeurde film "De slag om het leven" moest van het programma worden afgevoerd. In de plaats hiervan werd gedraaid de Russische film "In naam van het leven".

Alink-de Leeuw las een verslag voor over haar reis naar Sheffield en de daarbij opgedane ervaringen. Naar aanleiding van de maatregelen welke door de Engelse douane waren genomen, had zij zich afgevraagd, of onze Koningin ook

D I E N S T G E H E I M

W.O. 50/1950, blz. 11.

zo was ontvangen in Engeland.

Gezien het grote aantal aanwezigen op de massa-meeting in Sheffield (5000 personen) was wel duidelijk gebleken, dat ook in Engeland de vredesgedachte bij de bevolking leefde. "Zou Churchill nu nog het lef hebben om zijn twee vingers in de hoogte te steken?", aldus spreekster.

Klaassen, die als spreker in de plaats trad van de toen buitenslands vertoevende Marcus Bakker, begon met het voorlezen van enige citaten uit redevoeringen van Pitronelli e.a., gehouden op het 2e Wereldvredescongres te Warschau. Vervolgens gaf hij zijn indrukken weer van de situatie in Warschau. Een Poolse arbeider die, in Nederlandse munt omgerekend, f.50.-- per week verdient, behoeft slechts f.0.50 huur te betalen.

De wanden der zaal waren versierd met vlaggen van 10 verschillende landen.

In Den Haag werd het woord gevoerd door de Haagse afgevaardigden naar het Vredescongres.

Touw gaf een verslag van hetgeen daar behandeld was en leverde kritiek op de Amerikaanse afgevaardigde Rogge, die z.i. provocerend was opgetreden.

De overige toespraken brachten geen nieuws.

De moeder van Piet van Staveren vroeg en kreeg de instemming van de vergadering om een protestnota naar de Minister-President te zenden, waarin de vrijlating van haar zoon wordt geëist.

Tenslotte werd aangekondigd, dat binnenkort een film over het congres te Warschau zal worden vertoond.

Te Groningen sprak Marcus Bakker over de grote betekenis van het 2e Wereldvredescongres.

Wij zijn verplicht onze Russische vrienden te helpen voor het behoud van de vrede, aldus spreker.

Er werd een motie aangenomen, waarin er bij de Regering op aangedrongen wordt de troepen uit Korea terug te trekken.

De

DIENSTGEHEIM

W.O. 50/1950, blz. 12.

De avond werd opgeluisterd met liederen van de zangvereniging "De nieuwe Stem" en Russische muziek.

Zowel te Enschede als Den Haag moest in verband met de geringe belangstelling de aanvankelijk afgehuurde zaalruimte bij de aanvang worden gehalveerd. In Enschede werd in de pauze een collecte gehouden om de onkosten van de avond te dekken.

G R O E P II .

HANNIE SCHAFT - HERDENKING.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
----------	-------	-----------------------	----------	-----------

Enschede	25/11 60/--	--		K.Lorjé-Bloemsma
----------	-------------	----	--	------------------

Door het College van B. en W. was vergunning verleend voor het houden van een openlucht-bijeenkomst, gevolgd door een demonstratie door de stad.

In verband met de geringe belangstelling werd ruim een half uur gewacht met de opening van de bijeenkomst.

De spreekster herdacht Hannie Schaft. Haar betoog was voor het grootste deel gewijd aan de vredesactie.

Na sluiting ging men uiteen zonder de voorgenomen demonstratie te houden.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 50/1950, blz. 13.

G R O E P I I I .

VERENIGING NEDERLAND - U.S.S.R.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Den Haag	28/11	24/50	--	P.G. Visch- Vermeer
Den Haag	1/12	1000/--	--	T.U. de Vries Verslagbije- A. Gelok-Wal- komst v.d. vius Moskou-dele- C.H. Lenshoek gatie E. Rebling W. Hulst

Visch-Vermeer hield een causerie over de toestand in Rusland vóór de revolutie van 1917 en daarna.

Vroeger: slechte woningtoestanden, gekleed in lompen, lange arbeidstijden, ongeveer 80% analphabeet, vrijwel geen onderwijs voor de lagere klassen, grootgrondbezit.

Nu: voor boer en arbeider een menswaardig bestaan, algemeen onderwijs, sterk verbeterde woningtoestanden, grootgrondbezit verdwenen.

Over de inrichting van de lagere- en middelbare scholen in Rusland zeide zij o.m., dat het onderwijzend personeel alleen les geeft, terwijl een door de leerlingen gekozen klasse-oudste voor de orde en tucht zorgt onder de klasgenoten.

Na de pauze werden lantaarnplaatjes met een culturele strekking vertoond.

Voor de aanvang van de bijeenkomst in het gebouw voor Kunsten en Wetenschappen werden in de omgeving daarvan nog

DIENSTGEHEIM

W.O. 50/1950, blz. 14.

toegangskaarten verkocht.

In de hal was een verkoopstand ingericht met boeken, brochures en tijdschriften, zoals "Die Neue Zeitung" en "NU". De belangstelling van het publiek voor het nieuwe boek van Ilja Ehrenburg, getiteld "Storm", was opvallend. Voorts werd in de hal en de zaal gecolporteerd met het weekblad "Uilen-spiegel".

Het bestuur, de spreekster en sprekers hadden plaats genomen achter een met een rood kleed bedekte tafel, waarover in de breedte de Nederlandse driekleur lag.

De Vries legde de nadruk op de grote beschaving, waarvan het Russische volk thans onder communistisch bewind blijken geeft. In Rusland heerst geen oorlogspsychose. Alleen verlangen naar vrede. Gevangenen werden alleen bezocht als historische monumenten uit de tsarentijd. Momenteel zijn er geen gevangenen in de Sovjet Unie.

Gelok-Walvius behandelde het leven van de vrouw in Rusland. Zowel haar toespraak als die van de andere sprekers waren naar inhoud vrijwel gelijk aan die, welke door hen op de verslagbijeenkomst te Amsterdam werden gehouden.

De door de aanwezigen gestelde vragen werden beantwoord door Teun de Vries. Eén vraag luidde: "Wat is het verschil in levensstandaard van een arbeider van 700 roebel en een van 2500 roebel?". Antwoord: "De laatste kan zich meer uitgaven veroorloven".

Tot slot volgde de vertoning van de Russische film "Een moedig voorbeeld".

Bij de uitgang werd een open-doek-collecte gehouden, waarvoor een drietal nationale vlaggen werd gebruikt.

DIENSTGEHEIM

W.O. 50/1950, biz. 15.

D I V I S I E N .

TOONEELVERENIGING " DE RODE VAAN" .

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
----------	-------	-----------------------	----------	-----------

Beerta. . 25/11 175/- onrustig A. Emens Toneelavond

De opgevoerde stukken droegen geen politiekarakter.

Een eerder aangekondigde grote protestvergadering tegen het uitzenden van arbeiders naar de D.U.W., te Vollenhove en de door de regering voorgenomen maatregelen tegen de Raad van Finsterwolde had in verband met de geringe belangstelling geen doorgang gevonden.

Men wilde op deze bijeenkomst van de gelegenheid gebruik maken om alsnog tegen deze maatregelen te protesteren.

Emens las na zijn spreekbeurt (Onderwerp: Toneelwerken) een motie voor, waarin de afkeuring werd uitgesproken over de door de Regering gevolgde politiek inzake Finsterwolde.

Doordat een in de zaal aanwezige P.v.d.A.-wethouder van de gemeente Beerta tegen de inhoud van de motie stemde, ontstond een politieke rel. Toen er handtastelijkheden dreigden uit te breken, werd de vergadering door de politie ontbonden.

DIENSTGEHEIM

W.O. 50/1950, blz. 16.

=====

G R O E P I V .

=====

A. EENHEIDSVAKCENTRALE.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Arnhem	24/11	160/200	vrij opgew.	A.v.d.Berg J.S.Pieters Openb.cab.avond E.V.C. mmv. "Ge- mengde Berichten"
Oostvoor- ne	25/11	300/400	--	L.Kornet een lid H.B.-Metaal uit R'dam, waarsch. H.J.Nooter Openb.feestavond E.V.C.
Beverwijk	29/11	225/450	gema- tigd enth.	W.Swarts G.J.Buvelot Openb.cab.avond E.V.C., mmv. "Ge- mengde Berichten"

De sprekers wezen op de ernstige toestand waarin h.i. de arbeidersklasse verkeerde, door de nog steeds toenemende prijsstijgingen. Hiertegen moest eendrachtig front worden gemaakt en gestreefd moest dan ook worden naar eenheid van actie onder E.V.C.-ers, N.V.V.-ers en andersgeorganiseerden.

De spreker te Arnhem beweerde, dat de strijd der E.V.C. tegen de duurte reeds succes had opgeleverd. Hij leidde dit af uit het feit dat de algemeen secretaris der E.V.C., Bertus Brandsen, tot het Kabinet van de Minister-President was toegelaten teneinde een protestschrijven der E.V.C. inzake de prijsstijgingen, aan te bieden. Spreker suggereerde, dat men in het Kabinet van de Minister-President bevreesd was voor de grote invloed der E.V.C. op het werkende volk en dat men daarom Brandsen te woord had gestaan. Dit toonde, aldus

DIENSTGEHEIM

W.O. 50/1950, blz. 17.

spreker, de geweldige kracht van de T.V.C.

=====

G R O E P I V .

=====

B. ONAFHANKELIJK VERBOND VAN BEDRIJFSORGANISATIES.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers	
Dordrecht	2/12	220/220	enth.	F.Roozen A.v.d.Berg	Openb.prop. feestavond v.h. O.V.B.

Op deze vergadering van het Onafhankelijk Verbond van Bedrijfsorganisaties, wees de landelijk Secretaris/penningmeester van dit verbond, Anton v.d.Berg, op de geringe belangstelling, welke de strijd voor de belangen der arbeiders over het algemeen onder deze arbeiders zelve had. Inzonderheid de jeugdige werkers betoonden weinig of geen interesse en dachten meer aan sport en spel.

Toch moest met kracht de strijd voor de bedrijfsorganisaties worden gevoerd. Slechts door lid van deze organisaties kunnen de arbeiders onder toepassing van meer activiteit, een oorlog met atoombommen voorkomen. De arbeiders moeten willen strijden voor vrijheid en vrede en zij moeten tonen dat zij socialist zijn, aldus A.v.d.Berg.

DIENSTGEHEIM

W.O. 50/1950, blz. 18.

G R O E P VIII .

JEHOVA'S GETUIGEN.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers	
Renkum	1/12	12/30	Normaal	J.D.v.Olderen	"Overwinning over de Dood"
Bussum	3/12	200/500	normaal	R.J.Engelkamp	"De mensheid op de twee- sprong".

ALGEMEEN.

De redevoeringen van beide sprekers hadden de voor de Jehova's Getuigen normale inhoud, die hier opmerkzaam komt dat alleen heil van de Jehova's Getuigen is te verwachten, al het andere is des duivels. De rede te Bussum werd gehouden in het kader van een theoretische dagvergadering.
